

باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ ماڭغزى ئېتىبارىنىڭ رۇخىن جانلىغى، دايەكتىلەندىرى

شېنجاڭدىكى زاتىيەن جىلگە سالما تاپىلدى بولسى، ساياسىي ـ زاتى جەلە ارىز ـ ارمان قىزمەتى، سىنداي ـ ئاق جاڭئادان ورگىلدەنگەن سالالاردىكى جاسىلار قىزمەتى سايلىقلىرىنى ويدىغانداي سەئەدى ئىلتىماسىپ ورنالاستىردى

پارتيانىڭ شىنجاڭدىى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن تولق، دالەھ ـ ەدال دا ـ يەكتىلەندىردىپ، قوعام ورنىقتىلغى مەن باياندى تىنىشتىق باس نىساناسىن مەقتاپ يگەرىپ، پارتيانىڭ باسىشلىغىن بۇكىل رايوننىڭ ساياسىي ـ زاڭ قىزمەت ـ نىڭ ۋاز جاعىندا، جالپى بارىسندا دايەك ـ تىلەندىردۇگە تاباندى بولسى، شىنجاڭدىى جايپايى زاڭمەن جونگە سالۇغا تاباندى بولسى، لاڭگەستىككە قارىسى تۇرىپ، ورنىقتىلغى قورعاۋدىڭ زاڭمەن باسقارلۇيىن، ۇدايىلانۇيىن، ارنا ـ يىلانۇيىن لىگەرلىتەپ، بىرگە قۇراتىن، بىرگە باسقاراتىن، بىرگە يىگىلكەنەتنى قوعامدىق باسقارۇ ارناسىن قالىتاستىرىپ، اناعۇرلم جوعارى دەڭگەيدەگى تىنىش شىنجاڭ، زاڭمەن باسقارلاتىن شىنجاڭ قۇرۇدى جەدەلدەتەپ، مەملەكەتنىڭ ساياسىي حاۋپسىزدىگىن شىنايى قورعاۋ، قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ ورنىقتىلغىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ، قوعامدىق ادىلدىك پەن تۇراشلىدغىتقى جەبەۋ، خالىقتىڭ تىنىش ۇمرى، شات ـ شادىمان تىرشلىك كەشرۇيىن قامتاماسىز ەتۇ كەرەك.

ۋماجىلىس رايونىمىزدىڭ جاڭئادان ۇمچىلىسى رايونىمىزدىڭ جاڭئادان ورگەندەگەن سالالاردىكى جاستار قىز ـ مەتىن ونان ارى جاقسى سەتەۋ جونىدەگى مالىمەتتى تىڭدادى. ۋماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ جاستار قىزمەتى جونىدەگى ماڭغزى يدەياسىن ئشكەرەلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، سوتسىيالىزم ـ نىڭ قۇرىلىسشىلارى مەن ۇزباسارلارنى تارىپەلەۋ سىندى تۇبۇيرلى مىندەتتى مەقتاپ يگەرىپ، يدەيالىق ـ ساياسىي جەتەكشىلىكتى كۇشەيتىپ، ۇيمەدىق نىس جاساۋدى، قىزمەت ەتەۋدى رىقە ـ تىلىقپەن ويداعىداي سەتەپ، جۇمىستانۇ، شارۋاشلىق قۇرۇ، كاسپىتىك جاققان داۋم، شىنجاڭدا قالىپ شارۋاشلىق ور ـ كەندەتۇ سىياقتى جاققارداغى قىيىنشىلقتا ـ رىن شەشۇگە كومەكتەسىپ، ۋاز ۇلت جاستارىن اناعۇرلم ويداعىداي نىتىماقە ـ تاستىرىپ، كورىكتى شىنجاڭ قۇرۇغا ۇلەس قوسۇ كەرەك.

ۋماجىلىس رايونىمىزدىڭ ارىز ـ ارمان قىزمەتى جونىدەگى مالىمەتتى تىڭدادى. ۋماجىلىس مىنالاردى باسا دا ـ رىپتەدى: باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ خالىقتىڭ ارىز ـ ارمانى قىزمەتىن كۇشەيتۇ جانە جاقسارتۇ جونىدەگى ما ـ گزىدى يدەياسىن ئشكەرەلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، «ارىز ـ ارمان قىزمە ـ تى ەرەجەسىن» مۇقيات تىياناقتاندىد ـ رىپ، جاڭا داۋىردەگى «قىچجاۋ تا ـ جىرىيەسىن» تاباندى بولسى جانە ونى ـ دامىتىپ، پارتىيا 20 ـ قۇرۇلتايى ارىز ـ ارمان قامتاماسىزدىغى قىزمەتىن ويدامە ـ دىي سەتەۋدى نەگىزگى جەلى قىتىپ، ماسەلەنى باعدار ەتۇدى كۇشەيتىپ، باسىشلىق جاۋاپكەرشلىكتى ناقتىلاندىد ـ رىپ، تۇ باستان ساققانۇدى كۇشەيتىپ،

”جاسىلدىقتى“ ارقاۋ ەتىپ، ەكولوگىيا ارقلى خالىقتى بايتۇ كارتىناسىن سالىدى

_____ مەملەكەتتىڭ ”خالىق رازى مەملەكەت قىزمەتكەرلەرى كوللەكتىۋى“ ونسۇ ۇۋاندىق ورمان شارۋاشلىغى جانە جايلىم مەكەمەسى تۇرالى

61% ازايىتى، جىلدىق جاۋىن ـ شاشىن مەولشەرەن 18.1 مىللىيەتەردەن 100 مىللىيەتەرگە ارتتى.

ۋشول دالانى جاسىلداندىرۇ ىنچە ـ نەرياسىن لىگەرەلتەپ، ەكولوگىيا مەن ەكونومىكادا تەڭ يىگىلىككە كەنەلەپ داۋمۇدى جۇزەگە اسىردى. ونسۇ ۇۋادان ـ دىق ورمان شارۋاشلىغى جانە جايلىم مەكەمەسى پارتىيا باسىشلىق گرۇپپاسى ـ نىڭ ورنىباسار شۇجىي، مەكەمە باستىى پارحات مامەت بىلاي دەپ تانىستىردى: قازىركى كوكىيار ورمانمەن كومەكىرەپ ـ گەن، قۇستار سايىراپ، گىۋلدەردىڭ جۇپار ۇيسىي اڭقىيدى، بار الاپ ەكو ـ لوگىياسى تاماشا جەمىس باغى، گۇل باقە ـ شاسى. 36 جىلدىڭ الدىنداى بۇل ارانىڭ توپىراغىنىڭ قۇمايتانۇى، سورتاڭدانۇى ۇپىراغىنىڭ قۇمىدى بوران سوققاندا، قالا ۇگە ـ رى تۇرغىنلارنىڭ كۇندىز ەسەك ـ تەرە ـ زەلەرىن جاۋىپ، شىراق جاعىپ وتىراتىن جايىتى كوز الدىعا ەلەستەتۇ قىيىن.

قۇم باسىپ، ادام شەگىنىۋەدى مۇشكىل جاعداي الدىندا، 1986 ـ جىلى ونسۇ ۇۋاندىق ورمان شارۋاشلىغى مە ـ كەمەسى (ونسۇ ۇۋاندىق ورمان شارۋا ـ شلىغى جانە جايلىم مەكەمەسىنىڭ بۇ ـ رىغى اتى) ۋاز ۇلت كادر ـ بۇقاراسىن كوكىيار ۋشول دالاسىن جاسىلداندىرۇ ىنچەنەرياسىنات سالىسۇغا بەلسەنە جۇ ـ مىلدىردى، مىندەتتى اعاش ەگۇگە جالپى 3 مىللىيون 400 ادام ـ رەت ۇيمە ـ داستىرىپ، 13 مىللىيون 370 مىڭ تۇپ اعاش ەكتى، ۋشول دالاداعى جاسىلدان ـ ان جەر ۇۋامغى ۇمر سورۇ، نىتىماقتا ـ مۇعا جەتتى، بۇكىل ۇۋداننىڭ ورمان جالپى جەرى ۇۋامغى ارتىپ، 3 مىللىيون 100 مىڭ مۇدان استى. ”جاسىل قالتىقە ـ نىڭ“ قالىپتاسۇى جەرگىلىكتى ورنىنىڭ جىلدىق قۇمدى بوران كۇن سانىن

(باسى 1 ـ بەتتە)

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتە ـ

تى: جۇڭگو ـ كەنيا دوستىغى اردىنان جال ـ باسقان، سوغىى جىلدارى ۋاز سالاداعى سەل ـ بەستىكتەردە مول تابىسقا قول جەتتى ـ مەن جۇڭگو ـ كەنيا قارىم ـ قاتنىسانىنىڭ دامۇنىنا

(باسى 1 ـ بەتتە)

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتە ـ تى: برازىلىيا باتىس جارتى شارىداعى ەڭ ۇمرى وركەندەپ كەلە جاتقان ەل، ول دەرىسەس، ۇز ـ وزىنە قوجا بولعان بەيىت دامۇ جولى ـ مەن جۇرۇگە تاباندى بولپ، ۇڭىرلىك جانە خالىقارالىق سەتتەردە ماڭغزىدى نىقالىن ساۋلەلەند ـ دىرۇدە ـ تايپۇدا مەن بولسونارو زۇڭتۇڭجۇمەن بىرگە برىكىس ەلدەرى باسىشىلارنىڭ 14 ـ رەتكى دىدارلاسۇنا قاتنىاسىپ، برىكىس ەلدە ـ رى سەلبەستىگىنىڭ مول جەنىستىكتەرگە قول جەتكىزۇن لىگەرەلتەپ، دۇنيە ۇجۇزنىڭ بەيد ـ ىتىشلىگىنە، دامۇنا كۇش قوستىق.

ۇستىرتكە تامىر تارتىپ، قىزمەت جاۋاپكەرشلىگىن ئىڭغىلغىتى وتەدى

_____ مەملەكەتتىڭ ”خالىق رازى مەملەكەت قىزمەتكەرى“ كابانۇ سەيتقادام جونىدە

□ انار بۇلت \ شىنجاڭ گازەتىنىڭ ئىشلىشى خان چىيىن ـ يان

”توتەنشە شاپىتتانىپ، ەرەكشە جەلپىدە ـ دىم، بۇل داڭقى، ونان دا ماڭغىزدىسى، ۇلكەن جاۋاپكەرشلىك!“ ـ دەدى 9 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى مەملەكەتتىڭ ”خالىق رازى مەملە ـ كەت قىزمەتكەرى“ اتاغىنا يە بولغان تاش ـ قورعان تاجىك ۇتونومىيالى ۇدانى تاشقور ـ عان قالاشىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىي، قالاشىق باستىغى كابانۇ سەيتقادام تەلەفوندا اسەرلەنە.

2009 ـ جىلى 23 جاستاعى كابانۇ داشۇە بىتىرگەننەن كەيىن ۇلىنىنا قايتادى، كەلەسى جىلى تىزناپ ۇلىنىنىڭ جاي كادىرى بولسى قاپلىدانادى. ”توتەنشە شاپىتتانىپ، ەرەكشە جەلپىدە ـ دىم، بۇل داڭقى، ونان دا ماڭغىزدىسى، ۇلكەن جاۋاپكەرشلىك!“ ـ دەدى 9 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى مەملەكەتتىڭ ”خالىق رازى مەملە ـ كەت قىزمەتكەرى“ اتاغىنا يە بولغان تاش ـ قورعان تاجىك ۇتونومىيالى ۇدانى تاشقور ـ عان قالاشىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىي، قالاشىق باستىغى كابانۇ سەيتقادام تەلەفوندا اسەرلەنە.

2009 ـ جىلى 9 ـ ايدا كابانۇ وسى ۇۋ ـ داننىڭ قالا، ۇلىل جاتقاقتى باستاۋىش مەكتە ـ بىنىڭ ورنىباسار مەكتەپ باستىغى بولسى تا ـ عاينىدالادى. ول وقۇشلاردى ۇوز بالاسىدە ـ دىي كورپ، ولارغا ۋزاقشان ەرەكشە قامە ـ قورلىق جاسايدى.

قىزمەت رەتىندە يگەرىپ، ەگىس جۇمە ـ سىنىڭ سايبامىر كەزىندە ۋتۇرلى جەمىس ورمانى تەخنىكاالىق باۋلۇن ۇيىمىدادە ـ تىرۇدان سىرت، تاغى ۋزىمىر قىستانقا 5 جەمىس ورمانى تەخنىكاالىق قىزمەت ەتەۋ اترەتى مۇشەسەن سەبتەۋ جانە ”ۇلىل قۇرۇ، ۇلىل باسقارۇ، ۇلىل پايدالانۇ“ سىندى باسقارۇ مەحازىمى بويىنشا 60 نەشە قىزمەت ەتەۋ قوسىنىن ۇيىمىداستىرىپ قۇردى. سونمەن بىرگە جەمىس ورمانىنىڭ كاسىپ سالالانغان تىجاراتىن جانە ماركا قۇرىلىسىن كۇشەيد ـ تىپ، تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىن دامىتۇ جوباسىن جاسادى. ”كاسىپورىن + سەلبەستىك كوپەرتايۇۋ + بازا + ەكىدە ـ شى وتپاسى“ ۇلكىسىنە ساي، كاسىپ سالاسى بىرلەستىگىن قۇرىپ، جەرگىلىك ـ تى كاسىپورىنلاردى علمم ـ تەخنىكا قامە ـ تىمى جوعارى، ۇستەمە قۇنى جوعارى، ۇزدەكسىز كەڭەيدى: ”سىرەك ـ تىمىز ـ دىغىنا قاراي ارالاتا كەسۇ، يىكىتىگىن تىزگىندەپ، توبەسىن قىۇ“ تەخنىكاسى جونىدە ۋساتتى زدەنىسى جاساپ، ۇۋلا تىڭايتقىشىن بەرۇگە باسا ۇمان بەرۇ، قىشى ەگۇ جانە ساباقتى وۇتاقتاۋ نەمە ـ سە بۇتاقاتاردى ۋشىرتىپ جاسىل تە ـ ئايتقىش جاساۇ سىياقتى تەخنىكالاردى جوعارى ونىمىدلىكپەن لىگەرەلتەپ، جەمىس ـ جىدەك ونىمىدەرنىڭ ساپا ـ سى، ۋتۇسىيى سىندى قوس جوعارباۋ ـ دى جۇزەگە اسىردىق“، ـ دەدى ونسۇ ۇۋاندىق ورمان شارۋاشلىغى جانە جايلىم مەكەمەسى پارتىيا پۇكتىنىڭ باستىغى ۇبىدۇۋالى ياسىن.

قازىركى تاڭدا، ونسۇ ۇۋاندىق ورمان شارۋاشلىغى جانە جايلىم مەكەمەسى جەمىس ورمانى شارۋاشلىغىنىڭ ساپاسىن جوعارباتلىپ، ونىمىدلىگىن ارتتىرۇدى ۇلىل ـ قىستانقتى گىۋلدەندە ـ قۇلىشنادى“، ـ دەدى.

ايرىقشا ۇمان بەرەمەن، رۇتو زۇڭتۇڭجۇمەن بىرگە قۇلىشىپ، جۇڭگو مەن كەنىيانىڭ جان ـ جاقىتى سىترانەگىيالىق سەلبەستىك، سە ـ رىكتەستىك قارىم ـ قاتنىسانىنىڭ دامۇن ىل ـ گەرەلتەپ، ەكى ەلدى جانە ەكى ەل خالىقن باقتىقا كەنەلتۇدى قالايىمىن.

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتە ـ دى: سوغىى جىلدارى ەكى جاقىتنىڭ بىرگە قۇلىشۇنىندا، جۇڭگو ـ برازىلىيا قارىم ـ قاندە ناسى ورنىقتى دامىپ، ناقتى سىتەر سەلبەستە ـ گىندە مول تابىسقا قول جەتتى ـ مەن جۇڭگو ـ برازىلىيا قارىم ـ قاتنىسانىنىڭ داە ـ ۇنا ايرىقشا ۇمان بەرەمەن، بولسونارو زۇۇ تۇڭجۇمەن بىرگە قۇلىشىپ، جۇڭگو مەن برازىلىيانىڭ جان ـ جاقىتى سىترانەگىيالىق سە ـ رىكتەستىك قارىم ـ قاتنىسانىنىڭ ۇزدەكسىز ئشكەرەلەي دامۇن لىگەرەلتەپ، ەكى ەلدى جانە ەكى ەل خالىقن باقتىقا كەنەلتۇ ـ دى قالايىمىن.

ۇستىرتكە تامىر تارتىپ، قىزمەت جاۋاپكەرشلىگىن ئىڭغىلغىتى وتەدى

وتپاسىنىڭ جاعدايىن ۇغىسادى، تۇرىغىندار ـ دىڭ كونه، ەسكى شاعىن ۇماقتاردى جاڭالاۋ جونىدەگى سۇرانسى مەن پىكىرىن ۇغىسادى، جوبالاۋ سەرىكتەستىگىنىڭ جاڭالاۋ جوباسىن تىڭدايدى.

باقتى شاعىن ۇماعىنىڭ تۇرىغىنى اسەنشۇ كاماردىن باستاپىندا كونه ۇيىن شاعۇعا كونوبەيدى، كابانۇ كوپ رەت جاعداي ۇغىسىپ، قىزمەت سەتكەندىكىنەن، اسەنشۇ ەك سوغىندا شاعىپ كوشۇرۇگە بىرىقتىلىقپەن سايكەسەدى. باقتى ەلۇمەتتىك ۇماعىنىڭ جالپى تۇلغالىق ورتانىنىڭ بەت ـ بەيىنەسىن جاقسارتۇ ۇشۇىن، ول قالاشىق كادرلارى مەن ەلۇمەتتىك ۇماقتىك ەرىكىتسە ـ رىن بەلسەندىلىكپەن ۇيمىداسىتىرىپ، باستاپ، شاعىن ۇماقتىڭ ورتاسىن رەتتەپ، جونگە سالادى، ۇوز بىلگەننىشە ۇيىپ قويغان، بەتال ـ دى قويىلغان نارسەلەردى الاىتاپ، قالتارىس جەرلەرگە دەيىن تازالاپ، شاعىن ۇماقتى شت جاڭا بەينەگە ەنگىزەدى. كابانۇ باقتى شاعىن ۇماعىن ۇلكى تەپ، تۇتاس قالاشىقنىڭ باسقا كونه، ەسكى شاعىن ۇماقتارىن جاڭالاۋ ـ دى ۇزدەكسىز بلىگەرەلتەپ، تۇرىغىنداردىڭ تابىسى سەزىمەن، باقتى سەزىمەن تىنباي جوعا ـ رىلاتۇغا قۇلىشنادى.

كابانۇ قاي ـ قاشان دا بۇقارانى جان اشىر جاقىنىداي كورپ، قىزمەت تابۇنىنا كو ـ مەكتەسەدى، بۇقارانى ئۇۋاقاس كورسەتۇگە، مەدەلۇگە اپارپ، وتپاسى داۋ ـ شارلارنى شەشم تەپ بەرەدى... تەك بۇقاراعا قاتسە ـ تى ۇس بولسا بولغانى، ول بار زەيىمىن ـ زەردەدەسىمەن، كۇش ـ قۇاتىمەن جاقسى سىستەيدى.

قىستانق تۇرىغىنى ايگۇل قۇدايانىڭ وتە ـ باسى تۇرمىسى دەگەندەي جاقسى مەمەس ەدى. كابانۇ وي جۇگىرتىپ، ۋدىس ـ امال قاراستىرىپ، ونىڭ ەسك الدىنان ايگۇل ۇن تاعامدارىن جاساۋ دۇكەننىن ۇشۇنا كومەكتە ـ سەدى. بۇگىنگى كۇندە دۇكەننىڭ ساۋداسى كۇننەن ـ كۇنگە جاقسارتىپ، ايگۇلدىڭ ايلىق كىرىسى 5000 بۇاننان استى.

پامىر ۇستىرتىندە تۇرمىس كەشرگەن تاجىك ايەلدەرى بوس ۇاقتىتارىندا كەستە بۇيىمدارىن تىگىپ، ۇي ۇشنىن اشەكپەلەۋ ـ دى ۇناتادى. وسى بىرنەشە جىلدا ساياحاتە ـ شىلاردىڭ كوبەيىۋىنە بايلىانىستى تاجىك كەستە بۇيىمدارىنا سۇرانسى تىپتىن ارتتى. كابانۇ قاراستى ۇماقتان كەستىنە جاقسى تە ـ گەتىن، ادامدارمەن تاتۇ وتەتىن گۇلسانام قوجامقالدىنى باستاماشى ەتىپ، بۇكىل ۇدان بويىنشا تاجىك ايەلدەرى قارجى توپتاپ اشقان تۇڭغەش كاسىپورىن — تاش ـ قورعان فىلىپيا ساۋدا شەكتى سەرىكتەستىگىن قۇرىپ، قاراستى ۇماقتاعى 30 نەشە ايەلدى ۇيىنىڭ ماڭغىندا جۇمىستانۇغا جەتەكتەپ، ورنىقتى كىرىسكە يە ەتتى.

”كىشىنارا جاس ايەلدەر يىتتەرنەت توپ رابىندا ساتۇدى، تىكە تاراتلىپىدا ساتۇدى ۇيدە رەنىپ، يىتتەرنەتتە ئانمھالى بولا باستادى، تۇز ـ مىستارى ۇماندى، ۇساندى بولا تۇستى“، ـ دەدى كابانۇ قۇانىشىپەن. داڭقى الدىندا كابانۇ ۇمىر سات تە بو ـ سامسۇپمايى. ول: ”خالىقتىڭ قىزمەتكەرى بولۇ ۇشنىن قىزمەت جاۋاپكەرشلىگىن ادا ەتىپ، ادامدارغا شىن نىتىمەن مامىلە جاساپ، ۇوز ئابىعاتىنان اينىمايتىن ادام بولۇ كەرەك“، ـ دەدى.